

Kontakty z Mediami
i Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 87/22
Luksemburg, 18 maja 2022 r.

Wyrok w sprawie T-577/20
Ryanair/Komisja (Condor – pomoc na ratowanie)

Sąd Unii Europejskiej potwierdził zgodność z prawem Unii niemieckiej pomocy na ratowanie spółki Condor

Fakt, że trudności finansowe spółki Condor powstały w związku z likwidacją grupy Thomas Cook, nie stanowił przeszkody dla zatwierdzenia tej pomocy przez Komisję

W dniu 25 września 2019 r. przewoźnik lotniczy Condor Flugdienst GmbH („spółka Condor”), świadczący usługi transportu lotniczego z kilku niemieckich portów lotniczych głównie na rzecz organizatorów turystyki, złożył wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego w związku z postawieniem w stan likwidacji Thomas Cook Group plc („grupa Thomas Cook”), posiadającej 100% jego udziałów.

Tego samego dnia Republika Federalna Niemiec zgłosiła Komisji Europejskiej środek pomocy na ratowanie spółki Condor, ograniczony do okresu sześciu miesięcy. Zgłoszona pomoc miała na celu utrzymanie regularnego transportu lotniczego i ograniczenie negatywnych skutków dla spółki Condor, jej pasażerów i personelu, spowodowanych likwidacją jej spółki dominującej, poprzez umożliwienie jej dalszego prowadzenia działalności do czasu zawarcia przez nią porozumienia z wierzycielami oraz ewentualnie jej zbycia.

Nie wszczynając formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 108 ust. 2 TFUE, decyzją z dnia 14 października 2019 r. („zaskarżona decyzja”)¹ Komisja zakwalifikowała zgłoszony środek jako pomoc państwa zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE oraz wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji².

Skarga o stwierdzenie nieważności tej decyzji **wniesiona przez** przewoźnika lotniczego **Ryanair DAC** („skarżący”) **została oddalona** przez dziesiątą izbę Sądu w składzie powiększonym. Przy tej okazji sąd przedstawił w szczególności wyjaśnienia dotyczące badania zgodności pomocy na ratowanie i restrukturyzację z rynkiem wewnętrznym w świetle przewidzianej w wytycznych reguły, zgodnie z którą spółka należąca do grupy może korzystać z takiej pomocy tylko pod warunkiem, że jej trudności mają charakter wewnętrzny i nie są wynikiem arbitralnej alokacji kosztów w ramach grupy oraz że te trudności są zbyt poważne, aby mogły zostać przewyżnione przez samą grupę.

Ocena Sądu

Sąd oddalił w pierwszej kolejności zarzuty zmierzające do stwierdzenia nieważności oparte na okoliczności, że Komisja naruszyła prawo poprzez decyzję o niewszczynaniu formalnego postępowania wyjaśniającego pomimo wątpliwości, jakie powinna ona była powziąć podczas wstępnego badania zgodności zgłoszonej pomocy z rynkiem wewnętrznym.

W tym względzie skarżący podniósł w szczególności, że stwierdzenie zgodności zgłoszonej pomocy z rynkiem wewnętrznym jest sprzeczne z pkt 22, pkt 44 lit. b) i pkt 74 wytycznych, co

¹ Decyzja Komisji C(2019) 7429 final z dnia 14 października 2019 r. w sprawie pomocy państwa SA.57369 (2019/N) – Niemcy – Pomoc na ratowanie przedsiębiorstwa Condor (Dz.U. 2020, C 294, s. 3).

² Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz.U. 2014, C 249, s. 1, „wytyczne”).

wskazuje na wątpliwości, które powinny być skłonić Komisję do wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.

Potwierdzając, że Komisja jest zobowiązana wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające w przypadku wątpliwości w przedmiocie zgodności zgłoszonej pomocy z rynkiem wewnętrznym, Sąd w pierwszej kolejności oddalił zarzut oparty na naruszeniu przez Komisję pkt 22 wytycznych.

Zgodnie ze wspomnianym pkt 22 „[s]półka należąca do [...] grupy [...] w normalnych warunkach nie kwalifikuje się do otrzymania pomocy przyznawanej na mocy [...] wytycznych, z wyjątkiem sytuacji, w której można wykazać, że trudności spółki mają charakter wewnętrzny i nie są wynikiem arbitralnej alokacji kosztów w ramach grupy oraz że te trudności są zbyt poważne, aby mogły zostać przewyżnione przez samą grupę”.

Jeśli chodzi o fragment zdania „z wyjątkiem sytuacji, w której można wykazać, że trudności spółki mają charakter wewnętrzny i nie są wynikiem arbitralnej alokacji kosztów w ramach grupy”, zdaniem Sądu z wykładni językowej, celowościowej i kontekstowej wspomnianego pkt 22 wynika, że ten fragment zdania zawiera tylko jedną i tę samą przesłankę, którą należy rozumieć w ten sposób, że trudności beneficjenta należy uznać za wewnętrzne, jeżeli nie są one wynikiem arbitralnej alokacji kosztów w ramach grupy.

W tym względzie Sąd stwierdził, że celem pkt 22 wytycznych jest uniemożliwienie grupie przedsiębiorstw przeniesienia swoich kosztów, długów lub zobowiązań na podmiot należący do grupy, aby sprawić w ten sposób, by kwalifikował się on do pomocy na ratowanie, podczas gdy w przeciwnym razie nie byłby do tego uprawniony. Natomiast celem tego punktu nie jest wyłączenie z zakresu stosowania pomocy na ratowanie przedsiębiorstwa należącego do grupy wyłącznie z tego powodu, że jego trudności wynikają z trudności napotkanych przez resztę grupy lub inną spółkę należącą do grupy, o ile wspomniane trudności nie zostały stworzone w sposób sztuczny lub alokowane arbitralnie w ramach tej grupy.

Ponieważ w omawianej sprawie **skarżący nie zdołał obalić wniosków Komisji, zgodnie z którymi trudności spółki Condor wynikały głównie z postawienia w stan likwidacji grupy Thomas Cook, a nie arbitralnej alokacji kosztów w ramach grupy**, nie wykazał on istnienia wątpliwości w przedmiocie zgodności zgłoszonego środka pomocy z przesłanką przewidzianą w pkt 22 wytycznych.

Wniosku tego nie podważa stwierdzenie, że trudności spółki Condor były w tym względzie związane z wykreśleniem znacznych wierzytelności przysługujących tej ostatniej wobec grupy Thomas Cook w ramach konsolidacji środków pieniężnych tej grupy. Konsolidacja środków pieniężnych w ramach grupy jest zwyczajną praktyką, rozpowszechnioną w ramach grup kapitałowych, która ma na celu ułatwienie finansowania grupy poprzez umożliwienie spółkom tej grupy zaoszczędzenia na kosztach finansowania. Ponadto w omawianym przypadku ten system konsolidacji środków pieniężnych był wdrażany przez grupę Thomas Cook od wielu lat i nie spowodował trudności tej grupy.

W braku jakiegokolwiek konkretnej poszlaki pozwalającej na stwierdzenie arbitralnego charakteru systemu konsolidacji środków pieniężnych grupy Thomas Cook Komisja nie miała obowiązku prowadzenia z własnej inicjatywy dochodzenia w przedmiocie właściwego charakteru tego systemu.

Ponadto skarżący nie zdołał również wykazać istnienia wątpliwości przy badaniu przesłanki przewidzianej w pkt 22 wytycznych, zgodnie z którą trudności przedsiębiorstwa, które tak jak Condor należy do grupy, powinny być zbyt poważne, aby mogły zostać przewyżnione przez samą grupę. W tym względzie Sąd przypomniał z jednej strony, że **grupa Thomas Cook sama była w likwidacji i zaprzestała wszelkiej działalności.** Z drugiej strony wyjaśnił on, że Komisja nie była zobowiązana poczekać na wynik rozmów dotyczących ewentualnego zbycia spółki Condor w celu rozwiązania jej trudności finansowych, biorąc pod uwagę pilny charakter każdej pomocy na ratowanie i niepewność właściwą każdym trwającym negocjacom handlowym.

Następnie Sąd oddalił zarzut oparty na okoliczności, że Komisja powinna była powziąć wątpliwości w przedmiocie tego, czy zgłoszona pomoc spełnia wymogi określone w pkt 44 lit. b) wytycznych, który precyzuje sposób, w jaki państwa członkowskie mogą wykazać, że upadek beneficjenta mógłby wiązać się z poważnymi trudnościami społecznymi lub znaczącymi niedoskonałościami rynku.

Zgodnie z pkt 44 lit. b) wytycznych państwa członkowskie mogą przedstawić ten dowód, wykazując, że „istnieje ryzyko przerwania świadczenia ważnej usługi, którą trudno jest zastąpić i w przypadku której konkurentom trudno byłoby zacząć ją świadczyć (na przykład dostarczanie infrastruktury krajowej)”.

Zdaniem Sądu dla uznania danej usługi za „ważną” nie jest wymagane, by przedsiębiorstwo, które świadczy tę usługę, odgrywało ważną rolę systemową w gospodarce jakiegoś regionu danego państwa członkowskiego ani by powierzono mu świadczenie usługi w ogólnym interesie gospodarczym lub usługi mającej znaczenie na poziomie krajowym. Tak więc **w świetle okoliczności, że natychmiastowa repatriacja od 200 000 do 300 000 pasażerów spółki Condor znajdujących się w 50–150 różnych miejscach docelowych nie mogłaby być zapewniona przez innych konkurencyjnych przewoźników lotniczych w krótkim czasie, Komisja słusznie stwierdziła istnienie ryzyka przerwania świadczenia ważnej usługi, którą trudno było zastąpić, tak iż opuszczenie rynku przez spółkę Condor mogło spowodować znaczące niedoskonałości tego rynku.**

Wreszcie Sąd oddalił również jako bezzasadny zarzut skarżącego, zgodnie z którym Komisja przeprowadziła niepełne i niewystarczające badanie przesłanki jednorazowości pomocy na ratowanie, przewidzianej w pkt 74 wytycznych.

W drugiej kolejności Sąd oddalił zarzut oparty na naruszeniu ciężącego na Komisji obowiązku uzasadnienia, a w konsekwencji skargę w całości.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499